

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Георги Леонидов Георгиев

член на научно жури, съгласно Заповед № 633 / 11.03.2014 г., издадена от Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград за дисертационен труд с автор:

ДАНИЕЛА ГЕНЧЕВА СТОЕВА – ИВАНОВА

на тема:

**„ТРАНСНАЦИОНАЛНИ КУЛТУРНО-ТУРИСТИЧЕСКИ
МАРШРУТИ В ИЗТОЧНИТЕ БАЛКАНИ – ПОТЕНЦИАЛ ЗА РАЗВИТИЕ
И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ ”**

за придобиване на образователна и научна степен „доктор”
по професионално направление 3.9. – Туризъм, научна специалност „Икономика
и управление” /Туризъм/

Даниела Генчева Стоева-Иванова е зачислена като редовен докторант на към катедра „Туризъм“ на ЮЗУ по научната специалност 05.02.18 „Икономика и управление (Туризъм)“ . Докторанта е положил успешно всички докторантски минимума.

Представеният за становище дисертационен труд със заглавие *„Транснационални културно-исторически маршрути в източните Балкани – потенциал за развитие и икономически ефект”*, е посветен на изключително актуална в последните години тема, свързана с културния туризъм и културното наследство и представлява задълбочено авторско изследване на възможностите за генериране на икономически растеж от имплементирането на културно-туристически маршрути.

I. Оценка на структурата и обема

Дисертационният труд е структуриран в съответствие със заложените изследователска цел и задачи за реализация и е подчинен контекстуално на предмета и обекта на проучване. Същият обхваща 184 страници, от които 5 (пет) страници въведение, 153 страници изложение, структурирано в три глави, заключение, представено в 3 (три) страници, 2 (две) страници резюме на получените резултати и изводи, списък на

използваните литературни източници в обем 6 (шест) страници и 5 броя приложения, състоящи се от 10 (десет) страници.

В увода докторантът е обосновал актуалността на темата и е определил целта, задачите, изследователската теза, обекта и предмета. В трите глави на дисертационния труд последователно са представени теоретичните, методичните и приложните въпроси, свързани с изследването на транснационалните културно-туристически маршрути. В заключителната част на дисертацията са формулирани изводи и препоръки и са определени насоките за успешната реализация и развитие на културно-историческия туризъм, отговарящ на съвременните туристически и пазарни потребности, базирайки се на предлагане на продукти с висока потребителска стойност, глобална конкурентоспособност и притежаващи икономическа, социална и културна устойчивост.

Освен това в тази част на труда са отразени теоретичните и практико-приложни приноси на докторанта.

Според мен тази структура отговаря на изискванията за композиционно разположение на отделните части на труда и което е особено важно осигурява тяхната логическа взаимовръзка.

Стилът е стегнат и точен. Текстът е написан на разбираем научен език.

II. Оценка на актуалността на темата, целта и задачите, методологията

Културните коридори и маршрути представляват изключително ценен ресурс за развитие на културно-историческия туризъм на територията на България, в чиито граници попада немалка част от общото наследство на Балканите. Неговото правилно усвояване и имплицитане в контекста на туристическия отрасъл може да доведе до серия от положителни ефекти за широк кръг заинтересовани страни. Именно изследването на този потенциал, поставен в рамките на конкретен туристически продукт изразява актуалността на темата.

Докторантът правилно е определил целта и задачите на изследването. Ясно е формулирана конкретната предметно определена насоченост на изследователския процес, както и начините за неговото осъществяване, а именно:

„Разработване на културно-туристически продукт на основата на транснационален културен коридор, като се установят генерираните от него положителни икономически и социални ефекти върху заинтересованите страни.“

Задачите, произтичащи от така определената цел, се отнасят до: 1) Терминологично диференциране и отграничаване на понятията „културен коридор” и „културен маршрут” ;

2) Изследване на връзката на културните маршрути в контекста на културния туризъм;

3) Разработване на „културно-туристически маршрут“ и детерминиране на неговите особености;

4) Подбор на икономически величини, чрез които да се измерят генерираните от културно-туристическия продукт икономически и социални ефекти върху заинтересованите страни.

Методология на изследването:

За постигане на посочените резултати докторантът е използвал методически инструментариум, включващ комплекс от икономически и статистически методи за анализ, които включват исторически метод, метод на наблюдението, сравнителен и критичен анализ, метод на индукцията и дедукцията. В рамките на направеното изследването е разработен културно-туристически продукт на основата на транснационален културен коридор, по отношение на който е организирано емпирично изследване по метода за оценка на въздействието (посредством карта на въздействието) и метода на приходите и разходите за установяване на генерираните икономически и социални ползи за заинтересованите страни.

Проведено е и анкетно допитване сред потребителите на този продукт с цел да се конкретизират възприятията, нагласите и бъдещото им поведение по отношение на изследвания обект. Резултатите от допитването са обработени с помощта на програмен продукт SPSS, обобщени и анализирани чрез дескриптивни статистически методи.

III. Оценка на автореферата

Авторефератът е в обем от 44 страници. Той представя в синтезиран вид изследваните проблеми. Справката за приносите коректно отразява основните научни постижения в дисертационния труд.

Докторантката има 4 научни публикации, пряко свързани с тематиката на дисертационния труд.

IV. Оценка на научни постижения в дисертационния труд

В рамките на разработения дисертационен труд се открояват следните приноси с теоретичен и научно-приложен характер:

1. Предложен е тясно специализиран продукт, представляващ диверсификационна форма на културно-историческия туризъм, който интегрира по устойчив начин туристическото усвояване на ресурсите на транснационалните културни коридори в Югоизточна Европа;
2. Въведен е алгоритмичен модел, съдържащ последователността от етапите, необходими за изграждане на културно-туристически продукт, основан на транснационален културен коридор;
3. Направена е селекция и са предложени методи за оценка и измерване на икономическите и социални ефекти на въздействие от пазарната реализация на културно-исторически продукт;

V. Критични бележки и препоръки

В качеството си на научен ръководител на докторантката Даниела Стоева нямам съществени бележки към разработката. В хода на съвместната ни работа бяха отстранени констатираните пропуски. Те подобриха общото представяне на дисертационния труд и откриха неговите достойнства.

Бих препоръчал, в бъдещата си изследователска работа, с цел по-голяма обхватност, докторантката да изследва и апробира в практиката и други културни коридори, преминаващи през територията на България.

В заключение, мога да кажа, че дисертационният труд представлява оригинално и задълбочено научно изследване на значими проблеми. На база цялостното изложение в настоящото становище и в качеството си на научен ръководител на докторантката, потвърждавам, че може да бъде дадена положителна оценка на дисертационния труд „Транснационални културно-исторически маршрути в източните Балкани – потенциал за развитие и икономически ефект”, а на авторката му Даниела Генчева Стоева-Иванова да бъде присъдена образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 3.9. – Туризм, научна специалност „Икономика и управление” /Туризм/.

31.03.2014 г.

Изготвил становището:

Благоевград

проф. д-р Георги Л. Георгиев